

tică și cu o sensibilitate ce o pot conduce, în timp, prin atenta șlefuire a nuanțelor, la o strălucită carieră artistică. Dezinvolt, firesc, comunicativ, detașat de ceea ce li se întâmplă altora, însă cît se poate de tranșant în tot ceea ce-l privește sau i se poate întâmpla lui însuși, Astrov e o alternativă ratată de ceilalți și care se ratează pe ea însăși din cauza lor, iar Tudor Gheorghe știe să-i confere personajului acel strop de amărăciune, cu atât mai convingător cu cît nu vrea — și știe că nici nu merită — să se deconspire cuiva. Extraordinarul menestrel Tudor Gheorghe i-o luase cu mult înaintea actorului. Acum actorul e pe punctul de a-l ajunge din urmă. Și n-ar fi exclus ca în viitor să-l și întrecă. Are de unde, cu condiția să nu-și îngăduie niciodată interferarea tonurilor celor două ipostaze artistice. Mai mult decît în alte spectacole pe care le-am văzut pînă acum, în acesta Elenei Andreevna i-e o nesfîrșită lene. Pînă și de Astrov. O lene paralizantă, uluitoare, și Elena Andreevna n-are altă putere decît să tragă la jugul acestei lene, așa cum Vanea și Sonia trag la jugul moșiei, pentru ca Serebriakov să aibă cu ce-și irosi propria-i viață. Natașa Raab are cuvenita prezență scenică provocatoare a felinei de lux, nelipsindu-i nici expresivitatea tonurilor revelatoare, în legătură cu „drepturile” lui Serebriakov, cu propunerile lui Astrov sau cu insistențele lui Vanea. Uneori se insinuează totuși în jocul actriței asperități și tonuri albe, poate voit dar nu și suficient de nuanțat neutre, pentru lenea catifelată a personajului. Bine dozată, fără facile excese caricaturale, e compoziția lui Constantin Sassu — Serebriakov, actorul realizînd în acest rol una dintre cele mai convingătoare creații ale sale din ultimii ani. Același lucru se poate spune, cu egală îndreptățire, și despre Lucian Albanezu, „ciupitul” Ilia Ilici Teleghin dobîndind în interpretarea sa un pregnant contur scenic și o bogată rezonanță afectivă, de umanitate năpăstuită proporțional cu generozitatea care o caracterizează. Sint, în sfîrșit, bine schițate siluetele Mariiei Vasilevna Voinițaia (Viorica Popescu-Mihail) și bătrînei dădace Marina (Iosefina Stoiu).

Credînd din mai nimic și din te miri ce o puternică atmosferă de „scene din viața la țară”, cum își subintitulasă Cehov piesa, dîndu-i fiecărui personaj dreptul de a-și irosi cu credință propria-i viață, regizorul are tactul de a nu le reduce la numitorul comun al unei viziuni obstinat „actualizante”, lăsîndu-le să trăiască însă cît mai intens și adevărat, în epoca lor, pentru a putea ajunge astfel și în epoca noastră.

Victor PARHON

gong de premieră

Teatrul Național „I.L. Caragiale”

MOȘTENIREA de Titus Popovici. Data premierei: 20 aprilie 1989 (premieră absolută). Regia: Horea Popescu și Mihai Manolescu. Decorul: Paul Bortnovschi. Costumele: George Doroșenco și Diana Ioan. Distribuția: Gheorghe Cozorici (Mircea, voievod), Radu Beligan (Theophrastos Kondilas), Florin Pierst (Sigismund de Luxemburg), Ovidiu Iuliu Moldovan (Bayezid Yıldırım), Mircea Albulescu (Ioachim Ciungul), Ilina Tomoroveanu (Mara de Cylli și Tomlmay), Olga Delia Mateescu (Roxana, mai tîrziu Maica Agafia), Costel Constantin (Izzedin Djangaroglu), George Motoi (Neagotă), Traian Stănescu (Nicodim), Ion Marinescu (Gerolamo), N. Gr. Bălănescu (Baldovin), Alexandru Georgescu (Merdea), Alfred Demetriu (Șişman), Ovidiu Moldovan (Mihail), Emil Mureșan (Vlad „Dracul”), Iulian Necșulescu (Ciobanul bătrîn ca vremea), Marin Negrea (Giacomo Spignolli), Grigore Nagacevski (Alexandru cel Bun), Bogdan Mușatescu (Altman), Igor Bardu (Un oștean bătrîn), Eugen Cristea (Trubadurul), Radu Itcuș (Contele Enguerand de Marigny), Andrei Finți (Contele Jean de Nevers), Liviu Crăciun, Matei Gheorghiu (Contele Filp d'Artois), Andrei Ioneșcu (Jean de Vienne, amiralul Franței), Anatol Spănu (Seniorul de Trémouille), Adrian Drăgușin (Seniorul de Coucy), Cristian Ștefănescu (Cavalerul d'Abzac), George Sirbu (Baronul de Haute Fontaine), Ștefan Hagimă (Ștefan Lazarevici), Dan Puric (Muezinul), Corina Voicu, studentă I.A.T.C., (Teodora), Marian Ghenea, student I.A.T.C. (Musa Celebi), Anca Dincă, studentă I.A.T.C. (Ilina), Octavian Fulger (Namestnicul Bate), Ionuț Antonie, student I.A.T.C. (Comisul Stanciu), Cornel Țigancu (Timur Lenk), Nicolae Voicu (Un oștean tînăr).

Teatrul Tineretului din Piatra Neamț

OMUL NU-I SUPUS MAȘINII de Tudor Popescu. Data premierei: 22 aprilie 1989. Regia: Ștefan Iordănescu. Decor: Doru Păcurar. Costume: Mihaela Păcurar. Distribuția: Cecilia Birbora (Mioara), Romeo Tudor (Tudor), Cornel Nicoară (Duducel), Oana Albu Birău (Fiorentina), Constantin Ghenescu (Timcu), Tatiana Ionesi (tovarășa Frincu), Bogdan Gheorghiu (Stănel), Florin Măcelaru (Vicu), Mircea Rusu (Lică).

gong de premieră

Teatrul Mic

MAIDANUL CU DRAGOSTE — versime scenică de Grigore Gonța după romanul cu același titlu și după comedia tragică DOMNIȘOARA NASTASIA de George Mihail Zamfirescu. Data premierei: 25 aprilie 1989. Regia: Grigore Gonța. Decoruri: Florin Harasim. Costume: Doina Levința. Distribuția: Papil Panduru (Gore), Ion Lupu (Paler), Monica Ghiuță (Safta), Anton Dan (Nedu), Adriana Șchiopu (Paraschiva), Coca Bloos (Vecina), Ioan Chelaru (Stircu), Petre Moraru (Tino), Simona Măicănescu (Maro), Florin Călinescu (Ionel), Liana Ceterchi (Niculina), Gheorghe Visu (Vulpașin), Rodica Negrea (Nastasia), Dan Puric (Luca), Sorin Medelei (Sorcovă), Iuliu Popescu (Ivan), Elena Pop (Bătrina), Doina Tamaș (Salomia), Nicolae Dinică (Fane), Constantin Bărbulescu (Pascu), Cristian Țirlea (Un vecin), Ion Vlad (Violistul), Ioan Dumitrescu (Acordeonistul), Șerban Valeriu (Țambalagiul).

Teatrul Giulești

DOAMNELE DOMNULUI CARAGIALE. Recital din comedile lui I.L. Caragiale. Scenariul și regia: Tudor Mărăscu. Scenografia: Constantin Ciubotariu. Interpretă: Rodica Mandache.

Teatrul Național din Cluj-Napoca

PATIMA FĂRĂ SFÎRȘIT de Horia Lovinescu. Data premierei: 14 ianuarie 1989. Regia: Virgil Andrei Vătă. Scenografia: T. Th. Ciupe. Distribuția: Marius Bodochi (Andrei), Emilian Belcin, Petre Băcioiu (Hoinarul), Gheorghe Nuțescu (Bătrînul baron Mailat), Ligia Moșă (Kati), Maria Seleş (doamna Kendy), Lucia Wanda Toma (Irene), Octavian Cosmucă (ofiterul Kendy), Petru Dondoș (Haller), Catrinel Dumitrescu, Ileana Negru (Mara).

ARMA SECRETĂ A LUI ARHIMEDE de Dumitru Solomon. Data premierei: 25 aprilie 1989. Regia și decorurile: Virgil Andrei Vătă. Costumele: T.Th. Ciupe și Virgil Andrei Vătă. Distribuția: Paul Basarab (Arhimede), Maria Seleş (Teo-

dosia), Petre Băcioiu (Tesilios), Ileana Negru (Euronio), Gelu Bogdan Ivașcu (Crisis), Maria Munteanu (Meropa), Octavian Cosmucă (Marcellus), Octavian Lăluș (Hieron), Emilian Belcin (Teles), Bucur Stan (Zopyrion), Ion Marian (Xenios), Petre Dondoș (Hecates), Victor Nicolae (Scoica).

Teatrul Național din Tîrgu Mureș

LUNA DE MIERE de Platon Pardău. Data premierei: 30 martie 1989. (premieră absolută). Regia: Kovács Levente. Scenografia: Dobre Kothay Judit. Distribuția: Aurel Ștefănescu (Manoliu), Livla Doljan (Cleo), Ion Rîțiu (Asmarandei), Cornel Răileanu (Panait), Cornel Popescu (Budura), Constantin Săsăreanu, Alexandru Făgărășan (Iuga), Radu Dobre Basarab (Manea), Traian Costea, Dan Ciobanu (Pomparău), Cristina Pardanschi (Maria), Liliana Pană (Margareta).

Secția maghiară

DONA JUANA de Radu Stanca. Traducerea: Markó Béla. Data premierei: 27 ianuarie 1989. Regia: Dan Alexandrescu. Scenografia: Kemény Árpád. Distribuția: Adám Erzsébet (Donna Juana), Gáspárik Attila (Don Juan), Mózes Erzsébet (Fiorela), Ander Zoltán (Fiorelo), Tatai Sándor (Don Fernando).

AZILUL DE NOAPTE de Maxim Gorki. Traducerea: Gábor Andor. Data premierei: 3 martie 1989. Regia: Kincses Elemér. Scenografia: Maria Miu. Distribuția: Gyarmati Istvan (Mihail Ivanov Kostiliov), Farkas Ibolya (Vasilisa Karpovna), Buzogány Márta Gabriella (Natașa), Magyar Gergely (Medvediev), Ferenczy Istvan (Vaska Pepel), Tóth Tamás (Andrei Mitrici Kleșci), Székely Anna (Ana), Gáspár Imola (Nastia), Biluska Annamária (Kvașnia), Kárp György (Bubnov), Gyorffy Andras (Satin), Tarr László (Actorul), Bóer Ferenc (Baronul), Lohinszky Loránd (Luca), Buzogány Béla (Alioșa), Nagy József, Zangor Istvan (Tătarul).

mii. Și astfel, zi de zi, cu voie sau fără, am lăsat să se prăbușească și să se pardă suprema frumusețe a artei teatrale, ale cărei înalte rosturi în societatea civilizată se cunosc prea bine.

Divertisment, spectacol sau, ajungând la cel mai înalt termen al elogiilor, manifestare de artă și de cultură, asta e tot ce reușeau să gândească despre teatru cei ce aveau misiunea să-l califice. Nimceni însă dintre diriguitorii de ieri ai vieții teatrale nu voia să deschidă ochii și să-și dea seama de enorma responsabilitate pe care o reprezintă disprețul acestei puternice arme: teatrul.

Până ieri, cei care ne conduceau erau, printr-o tristă și inexplicabilă stare de lucruri, dușmanii de moarte ai teatrului și ai actorului.

Așa se face că sub influența ideii de „piață” care contagiase până și Teatrul Național, a dispărut cu desăvârșire sentimentul aristocrației teatrale.

Numele glorioase și venerabile din trecutul teatrului românesc sînt simbolul timpurilor binecuvîntate cînd ideea de comerț neexistînd, omul era mai mult în planul acțiunii estetice, adică mai aristocrat, mai artist! Astăzi cine dorește să-și apropie un sentiment artistocratic teatral, riscă să cadă în acrobație din lipsă de sinceritate.

Acolo unde nu există un sentiment rafinat, nu poate exista nici simț artistocratic și acolo unde nu există artistocrație în sentimente, nu poate exista rafinement. Sînt două elemente care se confundă și care nu se pot naște fără o puternică aspirație, fiică bună a poeziei.

Nu mai încapе îndoiială că ne găsim astăzi în momentul marilor ispășiri. Și dintr-o ispășire profund simțită se naște rafinementul, din care ar putea să se nască, la rîndul lor, toate devotamentele înflăcărate, toate convingerile dezinteresate, toate forțele nobil întrebunțate, tot ceea ce constituie această aristocrație devotată tuturor democrațiilor, care se cheamă „Teatru”.

Radu BELIGAN

(„Arta liberă” 10 decembrie 1944)

gong de premieră

Teatrul de Nord din Satu Mare

ARRIVEDERCI LIVORNO și VILEGIATURA IN STIL ITALIAN de Carlo Goldoni. *Data premierei:* 28 martie 1989. *Regia:* Cristian Ioan. *Scenografia:* Dan Jitianu. *Distribuția:* Ion Tîfor (Filippo), Marina Procopie (Giacinta), Carol Erdős (Leonard), Rodica Baghiu (Vittoria), Corneliu Jipa (Ferdinando), Nicolae Cristache (Guglielmo), Marcel Mirea (Fulgenzio), Vasile Blaga (Paolo), Ortansa Codreanu (Brigida), Vișica Suciu (Sabina), Lucia Darac (Costanza), Olimpia Ion Niculescu (Rosina), Radu Sas (Tognino), Constantin Dumitra (Bernardino), Al. Mitea (Dottore), Adriana Vaida (Un amoras), Ecaterina Bordaș (Un ingeras), Carmen Frățilă, (Statuia zeiței Athena), Czintos Jozsef, Fülöp Zoltan (Philharmonistul), Radu Cioară (Corbul Nevermore).

Teatrul „Mihai Eminescu” din Botosani

SECRETUL UNUI OM DE ZĂPADĂ de Constantin Brăescu. *Data premierei:* 6 mai 1989 (premieră absolută). *Regia:* Eugen Traian Bordușanu. *Scenografie:* Constantin Moloea. *Distribuția:* Eugen Traian Bordușanu (Iorgu Birsac), Elena Coriciuc-Ligi (Ofilia Birsac), Violeta Afrăsinei (Minodora), Cristina Hodoroabă (Irina), Valentin Radu (Foișor).

Teatrul de Stat din Sibiu

BURGHEZUL GENTILOM de Molière. *Data premierei:* 3 aprilie 1989. *Regia:* Mihai Constantin Ranin. *Costume:* Maria Bodor. *Muzica:* Niky Bogdan. *Distribuția:* Ion Buleandră (Domnul Jourdain), Maria Jînghietu (Doamna Jourdain), Gabriela Neagu (Lucille), Mihai Bica (Cléonte), Geraldina Hasarab (Dorimène), Benedict Dumitrescu (Dorante), Kitty Stroescu (Nicole), Mircea Hîndoreanu (Covielle), Mihai Bica (Profesorul de filosofie), Constantin Stănescu (Profesorul de muzică), Emil Schmidt (Profesorul de dans), Teodor Portărescu (Maestrul de scrimă), Emil Schmidt (Maestrul croitor), Amalia Ciolan (Un ucenic), Doina Popescu (Camerista), Ovidiu Verdeș (Primul locheu), Marius Galasiu (Al doilea locheu).